

[Morten Lange.]

Det tjener ikke noget væsentligt formål sammenlignet med flytningen over Store-Bælt, som giver en spredning i koncentrationen af højere læreanstalter og andre ønskelige ting. Hillerød er kun et andet sted inden for det storkøbenhavnske område. Det spørgsmål har en økonomisk side, men væsentligst forekommer det mig at være at få udbygget den nuværende skole; det vil være meget klogere. Hvis man endelig skal til at lege flyttemænd, kunne man flytte den kgl. seddelpresse til Pandrup Kås, og der er mange andre ting, man kan flytte. Men hvis man skal til at flytte rundt på den kgl. veterinær- og landbohøjskole, vil det give mere arbejde, end man vil sætte pris på, og mere, end vi har råd til at medvirke til.

På den anden side er det givetvis rigtigt, at en fuld udbygning af landbohøjskolen, som vi måtte ønske den, vil være overordentlig vanskelig på Frederiksberg. Det kan formodentlig lige lade sig presse ind, hvis man anvender en byplanmæssig tang til at få vredet de forskellige bygninger på plads. Det kan lige gå i første omgang, det kniber i anden omgang, og så er det vel i hvert tilfælde definitivt sket en gang omkring år 2003. Det skal vi også tænke på.

Derfor tror jeg i virkeligheden, at man må tage en anden diskussion op, som ingen har berørt — jeg begriber det ikke. Da universitetet forleden fik forelagt et ultimatum ovenfra: nu skal vi være dobbelt så mange, så var det første spørgsmål, vi rejste: sig mig engang, skal da et universitet være så stort? Hvor stort skal et universitet egentlig være? Hvor står der noget om det? Det er en diskussion, som har været ført og ført med stor konsekvens i andre lande, netop fordi man ekspanderer så voldsomt: hvor store skal da disse institutioner være? I Sovjetunionen har man som bekendt bygget det gigantiske monument, som hedder Moskvauniversitetet. Jeg anser det for at være slutstenen på det, som hedder kæmpeuniversiteternes epoke. Den er forbi. De er ikke rare i drift. De fremmer ingenting. Det er ikke det, vi har brug for. Der kan gives en lang videnskabelig redegørelse for undervisningsformer o. s. v., men de kæmpefabrikker, hvor man putter studenter

ind i den ene ende, og de kommer fuldt uddannede ud i den anden ende eller gennem skorstenen, er ikke særlig gunstige.

Jeg tror, at et nøjere studium af landbohøjskolens struktur ville vise, at en skole, som har så og så mange lærere, og som kører med fra 800 op til 1 000 elever, egentlig har en størrelse, som for en sådan institution er ret optimal. Vi har en fornemmelse af, i hvert fald har jeg det, at landbohøjskolens studentertal nok skal følge studentertallet i al almindelighed så nogenlunde. Hvis vi skal komme med en prognose for 1980 og siger, at da skal vi have 1 800 studerende, tror jeg såmænd ikke, det er ret skævt. Jeg tror, vi kan se for os, at vi i 1980 må have to landbohøjskoler udbygget af en skikkelig normalstørrelse med ca. 1 000 elever pr. skole eller af den størrelsesorden. Jeg tror, det vil vise sig, at det er rigtigt. Jeg tror, vi gjorde en dumhed, dengang vi vedtog under uhyre omkostninger at flytte polyteknisk læreanstalt ud på Lundtoftesletten — det er det, vi nu er i færd med. Jeg tror, at også dér havde en deling været på sin plads. Der er ingen, der siger, at de fabrikker skal være så uhyre store. Det er nu gjort, men derfor behøver vi ikke at gøre ligeså næste gang.

Som sagt, der er mange forhold, der gør et mindre elevtal ønskeligt. Det er nødvendigt at dublere visse professorater, hvis skolen bliver for stor. Jeg tror, at det fir-kantede æg, som Columbus ville have lagt i denne sag, er det, som fremkommer, når man stiller spørgsmålet om selve institutionens egentlige tarv, og det peger temmelig tydeligt på, at vi bliver nødt til at gøre begge dele. Vi bliver nødt til at udbygge den skole, vi har på Frederiksberg, f. eks. således som den højtærede landbrugsminister foreslår. Set i det perspektiv vil en udbygning til 1 300 elever vel egentlig være passende, for det viser sig, at vi mennesker har en tendens til at fylde mere og mere, efterhånden som forskningen skrider frem. Det vil give mulighed for, at vi samtidig sætter ind med projekteringen af en skole et eller andet sted, for guds skyld endelig vest for Store-Bælt. Dér kan vi så sørge for at få bygget en skole op i nogenlunde ro og mag.

Personlig tror jeg, der skal bygges ovenfra, ikke som man gjorde i Århus, hvor man